

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 153

van **INEZ DE CONINCK**

datum: 30 oktober 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bouwshift - Begeleiding gemeenten

Het regeerakkoord is duidelijk: "De Vlaamse Regering zal werk maken van een ruimtelijke omslag en onderschrijft de principes en doelstellingen van de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen."

Een radicale bouwstop kan en mag echter niet de bedoeling zijn. De bouwshift dwingt ons na te denken over ruimtelijke ordening. Gemeenten en vakorganisaties zijn echter zoekende. De gemeente Maldegem kondigde een bouwpaus aan. Op basis daarvan werd een omgevingsvergunning geweigerd. In Sint-Pieters-Leeuw vernietigde de gouverneur een door de gemeenteraad afgekondigde 'stand still nieuwe uitbreidingen woonkernen'. Steeds verdergaande juridische uitspraken in het omgevingsbeleid zorgen ervoor dat er geen ruimtelijk beleid meer mogelijk lijkt te zijn.

Hoe wil de minister de Vlaamse steden en gemeenten begeleiden bij het robuust omzetten van de Vlaamse doelstellingen inzake bouwshift in gemeentelijk beleid?

ANTWOORD

op vraag nr. 153 van 30 oktober 2020

van **INEZ DE CONINCK**

Volgens artikel VCRO 1.1.3 wordt *“de ruimtelijke ordening van het Vlaamse Gewest, de provincies en de gemeenten vastgelegd in ruimtelijke structuurplannen of ruimtelijke beleidsplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen en verordeningen.”* Bijgevolg zijn dit de instrumenten waarover lokale besturen beschikken om hun ruimtelijk beleid vast te leggen.

Naast het opmaken van deze beleidsplannen, waarin een visie wordt neergeschreven, en deze verordenende instrumenten (RUPs en verordeningen), zullen gemeenten in kader van het vergunningenbeleid ook concrete dossiers moeten beoordelen. Conform VCRO art. 4.3.1 §2, dienen zij de aanvragen hierbij te beoordelen op het vlak van goede ruimtelijke ordening. Overeenkomstig deze paragraaf, 2°, kunnen zij hierbij ook rekening houden met beleidsmatig gewenste ontwikkelingen. Het is belangrijk dat de concrete afweging ten opzichte een bepaalde (ruimtelijke) beleidsplan uitvoerig gebeurt; het is juridisch gezien niet aangewezen om bij de beoordeling van een dossier louter te verwijzen naar een bepaalde visie of gewenste ruimtelijke ontwikkeling in een structuurplan of beleidsplan, noch een “beleidsmatig gewenste ontwikkeling”.

Een algemene gemeentelijke beleidslijn die een “bouwpaauze” of “bouwstop” aankondigt, lijkt mij inderdaad juridisch niet robuust te zijn in het vergunningenbeleid. Uiteraard kan een gemeente steeds bij de beoordeling van een aanvraag een concrete afweging maken aan de hand van bepaalde beleidsmatig gewenste ontwikkelingen. Zo kunnen lokale besturen bij concrete dossiers in het buitengebied de afweging maken of verdichting of appartementen op die locatie, ver van voorzieningen, gewenst zijn. Anderzijds kan een lokaal bestuur in concrete vergunningsdossiers perfect de argumentatie opbouwen – telkens geconcretiseerd aan de hand van het dossier – dat bepaalde ingrepen de landschapswaarden van de openruimte verstoren. Maar nogmaals, dit dient te gebeuren in een ad-hoc afweging in de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening cfr. VCRO art. 4.3.1 met betrekking tot het concrete dossier.

Het departement Omgeving zet op verschillende manieren in op een actieve doorwerking van de principes van het BRV en de bouwshift. Bijzondere vermelding verdient dan de atriumwerking die zowel met lokale omgevingsambtenaren als mandatarissen een kennisuitwisseling en -opbouw rond bouwshift faciliteert. Ik vermeld in dit kader ook graag de webtool www.ruimtelijkrendement.be. Daarnaast lanceerde het departement Omgeving in samenwerking met het Team Vlaams Bouwmeester in september de specifieke projectoproep ‘Verkavelingswijken in transformatie’. Hierbij willen we geselecteerde steden en gemeenten gedurende 4 jaar ondersteunen bij een kwaliteitsvolle transformatie van goedgelegde maar weinig dens bebouwde oudere verkavelingswijken.